

RESOR

Hitta Mallorcas konstpärlor

Mallorca har sedan länge skakat av sig dofterna av grisfester och blaskigt vin. Nu åker vi dit för att yoga, cykla och njuta av god mat. Lägg till Medelhavsöns inte fullt så kända konstscen och man har en komplett upplevelse i solen.

Text: **Stefan Ortmark**

Galleri Kewenig har ett enda stort rum för konst i en medeltida kyrka ett stenkast från stadens shoppingstråk. Här visas konsten för intresserade under Palmas galleriweekend Nit de L'Art.

MALLORCA

Det var länge sedan Mallorca förknippades med framför allt charter och grifest. Till och med Magaluf, orten med det något skamfilade ryktet, börjar bli presentabel. Men kanske känns det ändå avlägset att lägga in konstrundor när man planerar sin semester på Mallorca – men då är det dags att tänka om.

Testa att pausa från sol och bad och upptäck nya museer, konsthallar och gallerier i spektakulära miljöer både i Palma och i flera andra städer och byar på ön. En del så svåråtkomliga att man lätt passerar om man inte har en adress.

Utöver de mest etablerade konstinstitutionerna så finns det, särskilt i Palma, en hel del ställen man normalt inte förknippar med konst. Medan man i London, New York eller Berlin förväntar sig att se konst i världsklass, så blir upplevelsen här desto starkare när förväntningarna på just det området inte är så väldigt höga.

Ett stenkast från paradgatan Passeig del Born ligger Rialto Living. Inredningsbutiken öppnades 2007 av Barbara Bergman och hennes man Klas Käll, en av grundarna till klädmärket Gant. De har regelbundet konstutställningar i en separat lokal på övre plan i butiken, men konsten hänger också här och var genom hela lokalen. Så titta noga, särskilt högt upp på väggarna. Ofta har konstnärerna någon anknytning till ön eller till Sverige.

De är inte ensamma om att fusionera samtida konst och annan verksamhet. Restauranger och hotell gör det mer och mer runt hela världen. I Palma har till exempel restaurangen Fera, som är belägen just vid sidan av shoppinggatan Jaime III, ett samarbete det Palmabaserade galleriet ABA Art Lab.

Här visas verk från en rad etablerade konstnärer från hela världen, med en viss tonvikt på Spanien och Mallorca. De har till och med en ambitiös katalog som presenterar konstnärerna och deras verk.

Längre västerut på Passeig Born finner man Gallery corner, ett fotogalleri etablerat av svens-

ken Martin Fredrikzon Mir 2015. Där finns mycket foto på medelhavsmiljöer i stort och Mallorca specifikt, många tagna av Martin själv. Det finns även äldre foton av dessa miljöer samt kartor och sjökort. Här är priserna väsentligt mer humana än på gallerier som Pelaires och Kewenig och man kan hitta riktigt bra bilder för någon tusenlapp eller mindre.

En annan svensk konstprofil på Mallorca är den färgglade Stefan Lundgren. Han och hans hustru Pärnilla, båda två konstnärer i grunden, driver galleriverksamhet från två lokaler, varav en ligger vägg i vägg med den nyrenoverade tennisklubben i Palma. Ja, egentligen är det tre lokaler, då deras hem mitt i Palma fungerar lika mycket som visningslokal. Paret Lundgren fokuserar på både unga lovande och redan etablerade samtida konstnärer, framför allt amerikanska men även europeiska. En av deras favoriter är den amerikanska "bling-konstnären" Luis Gispert, som alltsomoftast går under klubban på Bukowskis.

En ny krydda bland konstinstitutionerna i Palma är Can Balaguer, ett palats bara ett stenkast från Passeig del Born. Det är ett kulturcentrum som fortsätter att förädlas, i år utökad med kafé och restaurang på den omfångsrika innergården. Byggnaden har genomgått en genomgripande reovering som avslutades 2016 och projektet har varit med på Venedigbiennalen samt varit nominerad till flera prestigefulla arkitekturpriser internationellt. Familjen Balaguer donerade huset till Palma stad 1951 men det är först på senare år som projektet öppnats för allmänheten.

I tillägg till alla etablerade konstinstitutioner så finns det ofta permanenta och tillfälliga konstinstallationer i det fria runt om på ön. Som exempel visades en flera meter hög staty av världsskulptören Tony Cragg på Placa de la Llotja mitt i Palma för ett antal år sedan. Så det är bara att öppna ögonen, se sig om och uppleva!

Stefan Ortmark
resor@bonniernews.se

Foto: Bartomeu Sastre

9 konstupplevelser du inte får missa på Mallorcaresan

Museum med utsikt

Es Baluard, Moderna museet

1 Bland museer utmärker sig det moderna och samtida Es Baluard, centralt beläget i Palma nära vattnet på Avenida Argentina som skiljer St Catalina från gamla stan. Es Baluard, som öppnade 2004, är byggt i anslutning till ett fort från 1600-talet och har 5 000 kvadratmeter yta på tre plan. Det finns ett flertal uteplatser på taket, inklusive en riktigt bra bar och restaurang som vetter mot havet. Dessa platser erbjuder en möjlighet att fånga en solstråle eller lite reflektion när man tar sig mellan konstsalarna och våningsplanen. De har en betydande permanent samling som de blandar med temporära utställningar. *Placa de la Porta de Santa Catalina, 10.* www.esbaluard.org

Mitt i myllret

Fundacion Juan March

2 Fundacion Juan March ligger norr om Plaza Mayor i den gamla delen av Palma. Mitt i myllret av små butiker och horder av turister dyker denna palatsliknande byggnad upp när man som minst anar det. Som så ofta på Mallorca är omgivningen, i det här fallet arkitekturen, nästintill lika intressant att titta på som konsten. Juan March är en väl etablerad konstinstitution som finns på flera ställen på fastlandet och sedan 1990 även i Palma. De visar framför allt spansk konst från de moderna mästarna Joan Miró, Salvador Dalí, Juan Gris och Antoni Tàpies, men samlingen täcker alla strömningar och perioder fram till dags datum. Utöver den permanenta

KULTURSÖNDAG RESOR

❶ Utsikten i östlig riktning mot katedralen i Palma från taket på Es Baluard. Omkring museibygnaden finner man skulpturer på alla nivåer och i alla riktningar.

Foto: Stefan Ortmark

❷ Joan Miró-museet är mycket mer än konst på väggarna. Här är en av hans ateljéer som är bevarad på området.

Foto: Shutterstock

❸ Folklivet på gatorna är intensivt under Palmas galleri-weekend i slutet av september och enligt medelhavstradition är öppettiderna mycket generösa.

Foto: Bartomeu Sastre

❹ Palmas moderna museum Es Baluard bjuder inte bara på 5000 kvadratmeter konstupplevelser utan också på en miljö värd att upplevas.

Foto: Shutterstock

kollektionen visas också temporära utställningar från samlingen liksom inlånade verk.

Sant Miquel, 11.
www.march.es

Mellan H&M och Zara Museum Casal Solleric

3 Den tredje riktigt högkvalitativa konstinstitutionen i Palma, vid sidan av Es Baluard och Juan March, är Casal Solleric, som ligger inklämt mellan Zara och H&M på Passeig Born, mer centralt än så blir det inte. Något mindre marknadsfört konstmuseum är svårt att tänka sig. Bara namnet gör ju att ingen förstår vad det är innanför dörrarna och när man går in från shoppinggatan sitter en säkerhetsvakt i en kur som inte vet mycket om museet. Men här finns en oas av lugn och skönhet i kontrast till de närliggande klädbutikerna. I detta palats får man ofta rum med flera separatutställningar på olika våningsplan med en tonvikt på samtida spansk konst.

Passeig del Born 27.
www.casalsolleric.palma.cat

Folklig konstmässa

La Nit de L'Art

4 Det finns numera hundratals konstmässor i världen men få känner till att Palma har sin egen mässa: La Nit de l'Art, som är mallorquin för "konstnatt". Det är mer en "galleri-weekend" än en mässa då den äger rum på olika gallerier snarare än i en separat mässhall. La Nit de l'Art etablerades redan 1996 och går av stapeln under en långhelg i slutet av september

varje år. Det är nio av de mest framträdande gallerierna som organiserar mässan men alla som har någonting med konst eller design att göra passar på att ha öppet extra mycket under dessa dagar.

Det mest etablerade galleriet Galleri Pelaires

5 Pelaires grundades redan 1969 och är förmodligen ett av de gallerier i hela Spanien som visat samtida konst längst. De hade redan på 1970-talet utställningar med giganter som Alexander Calder, Joan Miró och Antonio Tapies. Det var nuvarande ägaren och föreståndaren Frederic Pinyas pappa som köpte huset av ett nunnekloster. Det torde vara en av de mest spektakulära gallerimiljöerna i världen. Huset är från 1600-talet och många originaldetaljer är framtagna under senare år. Pelaires har en blandning av internationellt erkända konstnärer, men företräder också en rad lokala förmågor för att hjälpa dem i sin karriär och få en bredare publik till sitt galleri.
Carrer de can verí 3 Palma.
www.pelaires.com

I en kyrka mitt i Palma

Galleri Kewenig

6 Det andra galleriet på Mallorca av högsta internationella kvalitet (de representerar konstnärer såsom Sean Scully, Wim Delvoye, Marcel Broodthaers och Nan Goldin) är Galerie Kewenig som också ligger ett stenkast från Passeig Born i centrala Palma. Kewenigs lokaler är även de uppseendeväckande och

Foto: David Bonet

Det torde vara en av de mest spektakulära gallerimiljöerna i världen.

uppdelade i två delar, det ena med bibliotek och ett par väggar för konst medan den andra är en kyrka från 1200-talet som ligger vägg i vägg, där utställningarna blir särskilt praktfulla och inte tillåter alltför många verk. De visade den svenska konstnären Elisabeth Frieberg sommaren 2018, som i Sverige är representerad av galleri Andrehn-Schjipptjenko.

Carrer de Sant Feliu, Palma.
www.kewenig.com

Bästa utsikten

Joan Miró museet

7 Fem minuter med bil väster om Palma ligger Joan Miró-museet med en storslagen utsikt över den sydvästra kusten av Mallorca. Joan Miró föddes i och för sig i Barcelona men anses ändå vara öns son genom sin hustru och mammas rötter här. Han levde och arbetade också en stor del av sitt skapande liv, från 1940-talet till sin död 1983, på den plats där museet nu ligger. Paret Miró donerade fastigheten samt en anseelig del av verken till Palma stad och den nuvarande huvudbyggnaden stod färdig 1992. Det är enbart Mirós egen konst som visas på museet, men i och med att den totala samlingen består av cirka 5 000 verk byts de ofta ut.
Carrer Joan de Saridakis 29, Palma.
www.miromallorca.com

Spektakulär natur

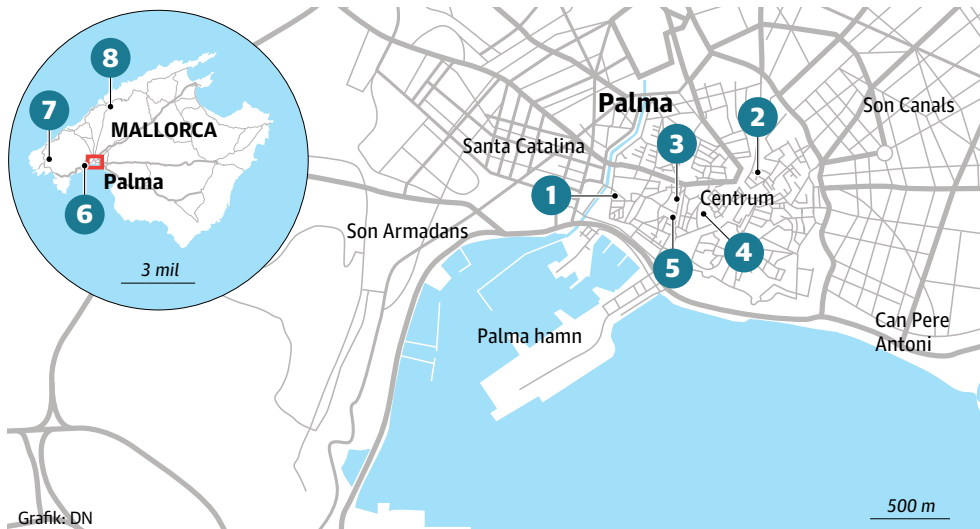
CCA Andratx

8 Åker man bil i knappt 30 minuter från Palma i västlig riktning når man Andratx, där konstkomplexet CCA Andratx är beläget.

☎ Kör man från Palma västerut till Andratx så är det utmärkt skyltat fram till museet. Utifrån gör byggnaden anspråk på en flera hundraårig historia men den uppfördes så sent som 2001.

Foto: CCA Andratx

Grafik: DN

1 Plaça de la Porta Santa Catalina, 2 Museu Fundación Juan March, Palma, 3 Casal Solleric, 4 Galería Pelaires, 5 Kewenig, 6 Miró Mallorca Fundació, 7 CCA Andratx, 8 Can Prunera.

CCA Andratx grundades 2001 av det danska paret Patricia och Jakob Asbaek. Den 4000 kvadratmeter stora ytan har allt från generösa konstsalor till ett antal små kombinerade lägenheter och ateljéer för utvalda konstnärer som under några månader kan bo och verka där. Det finns även bibliotek och kafeteria på området som ligger i en dramatisk natur med berg på baksidan. Som det mesta i konstvåg på Mallorca får man känslan av att CCA Andratx är alldeles för oupptäckt för den kvalitet som det erbjuder.

Carrer S'estanyera 2, Andratx.
www.ccandratx.com

Mitt i Soller Museum Can Prunera

9 På huvudgatan i Soller bland mat- och souvenirbutiker tornar det plötsligt upp en majestätisk byggnad från början av 1900-talet i Art Nouveau-stil som inhyser det kanske bästa konstmuseet utanför Palma på Mallorca, Can Prunera. Där hittar man en rolig och modig blandning av modern spansk konst från den permanenta kollektionen, samtida temporära utställningar samt andra permanenta inslag som en iögonfallande antik docksamling. Gillar man inredningsdetaljer kan blicken fastna mer på de minnesvärda stengolven än på väggarna. Förutom de mer välkända spanska moderna konstnärerna såsom Miró, Dalí och Gris visar de även konstnärer från samma epok som inte är lika välkända utanför Spanien såsom till exempel Juli Ramis.

Carrer de la Luna 86 i 90, Soller.
www.canprunera.com

Palma

Res hit: Tåg från Stockholm och Köpenhamn till Barcelona, upp mot 5 byten i bland annat Hamburg, Basel och Beziens. Båt från Barcelona till Palma, www.balearia.com.

Flyg: SAS och Norwegian flyger direkt varje dag i högsäsong och flera dagar i veckan lågsäsong från både Stockholm och Köpenhamn.

Koldioxidutsläpp: Flyg Stockholm-Palma ca 808 kg per person, tur och retur, inklusive höghöjdseffekt. (För beräkningsmetod se www.klimatsmartsemester.se.)

Språk: Spanska, engelska.

Valuta: Euro.

Prisnivå: Varierar betydligt, centralt i Palma inte mycket under svenska priser men i mindre byar halva prisnivån jämfört med Sverige.

Ta dig runt: Bussar fungerar mycket bra och går ofta, cirka 15 kronor per resa, för detaljer se www.emtpalma.cat/en/lines-timetables, hyrbilar i högsäsong kan man få ner till runt 300 kr/dag. Taxi något billigare än i Sverige.

Bra att veta: I Palma talar i princip alla engelska, utanför de större turistorterna väldigt få. Kontantbetalning är fortfarande utbredd.

Läs mer: www.mallorcaguide.se, www.mallorca.se, daglig engelskspråkig tidning Mallorca Bulletin, magasin på tre språk inkl engelska ABC Mallorca.

Karta: Johan Andersson

DN. ERBJUDANDEN

Unik resa till Sydkorea

Vi upptäcker Seoul med dess spännande ungdomskultur, unika konstmuseer och nyskapande arkitektur. I Busan går vi på häftiga marknader och är med på Asiens främsta filmfestival. Nordkoreanska gränsen, kuststaden Yeosu, den gamla huvudstaden Gyeongju och Boseongs teodlingar är andra höjdpunkter. Vi reser mestadels med Sydkoreas snabbtåg KTX och bor bra. Halvpension ingår. Resan arrangeras av Världens Resor.

FAKTA OM ERBJUDANDET

Ditt pris: 35 800 kronor, enkelrumstillägg 4 500 kronor
Datum: 24 sep-8 okt 2019

Åk på lyxig Nilenkryssning

Upplev en fullmatad 8-dagarsresa där vi besöker pyramiderna i Giza, Khan El Khalili-basaren, Konungarnas dal och många fler sevärdheter. Vi börjar med två nätter i Kairo, fortsätter med fyra natters lyxig Nilenkryssning och avslutar med en natt på Mövenpick Aswan Resort. Boka redan i dag via dn.se/erbjudanden. Resan arrangeras av 1001 Natt Resor.

FAKTA OM ERBJUDANDET

Ditt pris: från 13 595 kr
Datum: 6 olika avresedatum under mars, april och maj 2019, avgångar från både Arlanda och Kastrup

Läs mer på
dn.se/erbjudanden

**DAGENS
NYHETER.**